

Тарас Шевченко.

На розлогій, безмежній Україні від Карпат аж по Кавказ, від Чорного Моря, аж по Мінські болота залягла була темрява ночі, поселилась була тиша могили, безвідрадність аду. Полягли до нащадку хоробрі голови козацтва в обороні прав і вольностей України, вигасли огнища української науки та письменства, навіть і устні перекази, та співби кобзарів почали змовкати — забувати ся. Царська самовласть тяжкою зморою придавила була груди нашої Неньки України — лише тихі стони недобитого люду, лише здавлений бряк кайданив свідчив ще про нащадки загибаючого життя.

Тоді як-раз заблуснув малий огник у тому сумному, темному просторі. Як мала іскорка серед пітьми радує видюче око і на десятки миль стає для неї провідником, так і сей огник серед поневоленої української суспільності оживив мільони душ, вказав поколінням дорогу життя, праці і цілі. Однак сей огник ріс і ширяв з невгамованою, задивляючою силою. Не здержали його ніякі перешкоди, не загасили злидні. У його жареві грали ся всі барви веселки, а сильні лучі обняли небавом весь український небосклон. Почало світати, дніти, від світла заграло теплом, перед яким не могли остояти ся леди кріпацтва, темноти, неволі.

Отсе образ життя і діяльності нашого народного генія Тараса Шевченка, що розбудивши своїм словом Україну, запалив також і в Галичині жертвенник української ідеї. Знід сільської стріхи, з крепацкої сімі, з глухої, відлюдної закутини проред ся Тарас до світла — науки і своїм бистрим умом обняв найширші горизонти людської думки. Як правдивий Пророк народа він лелівав в своїм серці тверду як скала віру в справедливість справи свого народа, віру в Божу справедливість, яка не дасть по вік панувати кривді, віру в своє слово, яке громовим звуком голосило сю правду своїм і чужим.

Народна повірка каже, що три чуда треба, щоби Україна воскресла. Коли се правда, то перше чудо вже напевно збуло ся, бо нічим иншим не можна назвати появу Шевченка у нашому народньому життю — бутю, як лише — чудом: осьвідомленем народу. Чи ж маємо бездільно і безцільно ждати ще на два другі чуда? Они прийдуть певно, але в яким часі, се вже зависло від нас самих. Мусимо підготувати почву на друге чудо, яке тепер мусить наступити, а сим чудом є певно: економічне визволене народа.

Нехай тверда віра нашого Пророка сталить нам сили у тій титанічній борбі, а величний успіх його віщого слова стане нам заповіддю, що і наші змагання, як та сніговиця з гір, зростати муть в силу і велич, перед якою не устоять ся штучні плоти та загороди наших переможників. А коли стане на ділі те друге чудо економічного визволення 30 мільйонного українського люду, тоді вже третє чудо збуде ся самою силою конечности.

Кошутівці і соціалісти.

(X) Боротьба проти військової предлоги в Угорщині не тільки не устала, але щораз більше розогнює ся, а не розходить ся тут властиво о військову предлогу, але о відокремленя Угорщини і народне мадярське військо, до чого змагають кошутівці з цілою рішучістю. Кошутівці, яких демонстраціями не раз угорське правительство послугувало ся і піддержувало, щоби на Австрій вимогти які уступки в користь Угорщини, нині виресли понад голову міністрови-президентови Сельови і він не в силі вже заволодіти тими духами, які не раз викликував. Агітація обгорнула вже мало що не весь край, підсичувана очевидно з Пешту кошутівцями, а

також президент палати гр. Апоні пособляє посередно сему рухови. Коли бо у всіх парламентах петиції за чи проти якої предлоги вносять інтересовані на руки послів а ті просто предкладають їх на засіданнях до відчитаня і запроголошення, в Угорщині тепер зааранжовано громадні депутації з різних сторін краю, які з петиціями проти військової предлоги приїжджають до Пешту і торжественно удають ся до сойму, де їх приймає президент Апоні в правді з засторогою, що він яко президент приневольний здержувати ся від висловлюваня всякого суду в тій справі, однак вже таке оствентазійне приймає тих депутацій є прямим пособлюванем демонстрації.

Рівнобіжно з сим громадним насиланем депутацій, які відтак входять на галерію сойму, веде ся в палаті обструкційна розправа проти предлоги, а з усього виходить зовсім виразно, що кошутівці зовсім радо ухвалили би всякі військові тягари і побільшене військового контингента, наколи би лише їм признано національні уступки, які очевидно ведуть до возриву єдності армії, до знаціоналізованя угорського війська і відокремленя Угорщини. Кошут, який веде цілу ту боротьбу, забуває однак, що на случай націоналізації армії окрім Мадярів ще вступлять і немадярські народности із своїми національними домаганнями, а тоді устас одноцілівість війська.

Для піддержання своїх змагань устроюють кошутівці громадні демонстрації і обходи улицями також в Пешті. Минувшого тижня зібрали ся товпи кошутівців, котрі обходили улицями місто, співали пісню про Кошута, а відтак бажали переправити ся до Буди, щоби там залемонструвати перед міністерством говнедів проти Феєрваріого (не обійшло би ся було певно і без демонстрації перед королівським двором, де саме тепер пробуває цісар), однак поліція заперла всі переправи на мостах на Дунаю з Пешту до Буди і демонстранти були приневольні розійти ся.

За те постановили устроїти минулої неділі 8. с. м. великанські збори кошутівців перед соймовою палатою. Соціалні демократи, котрих, як запевняють (мімо всяких заперечень з боку правительства), підмовив міністер-президент Сель, щоби ослабити кошутівців, постановили також відбутися в неділю громадні збори перед соймовою палатою. Поліція цобоюючи ся, щоби не дійшло до бійки поміж одними і другими, заборонила віче, однак побачивши такі величезні товпи, відкликала заборону. Соціалісти вже на довшо перед 3-ою годиною, коли мало почати ся віче, заняли площу перед соймом в числі около 6000, а Кошутівці побачивши, що они є в меншости, уступили з площі і пішли з співом кошутівської пісні улицями міста, несучи наперед припор з портретом Кошута. На набережу дунайським звернули ся в напрямі Буди і по окликах проти правительства і Селя розсипали ся.

Соціалісти, по промовах виголошених перед соймом, також опісля розійшли ся. Не обійшло ся без галабурд в місті, вибиваня вікон і т. п. і численних арештовань.

До чого доведе та ворохобня, годі поки-що знати. Розходять ся поюлоски про зміну кабінету, про цофненя військової предлоги і єї зміну і т. п. Однак все те лише диванкарські комбінації.

М. Драгоманов, „високий рівень“ українства та „нова ера“

(Дальше).

Д. Барвінський каже, що у Драгоманова взагалі не було «рівноваги холодного розуму, якої конечно потреба в політичному життю». Ну, вже чого як чого, а рівноваги холодного, властиво: п'ялого (що ще більша штука!) розуму було в політиці Драгоманова таки чимало. На се є тисячі докази — в тім числі й з поля особистих розговорів его з політиками різних європейських держав і то всяких напрямків, від найчервоніших, терористів, аж до найконсервативніших — і то дійсних політиків, людий не раз дуже талановитих пророчистих, а часом і грізних, що вживали в своїх аргументах і постраху — людий, що репрезентували не-

раз і наймоднійші, найсимпатичнійші на свій час оклики доволі широкої політики в цілій Росії з Україною. І що-ж ми бачимо? неважаючи на всякі особисті розговори з тими людьми і на всякі особисті їх аргументи, Драгоманов таки не дав збити себе з пантелику ні в один бік, але лишив ся в своїй наскрізь оригінальній українській політиці такимже невмолним, як і був. А на се все — чейже признав мені й д. Барвінський — треба було лише чимало політичного розуму, не лише твердості переконаня, але не-аби-якої цивільної відваги.

Нольські політики, знаючи ті всі прикмети Драгоманівської політики, звичайно й не підходили до него з такими справами, але бувало часом і таке. Власне літом 1888. р. один політичний польський гурт — і все таки симпатичнійший ніж польський магнатський гурт, бо гурт демократів — посилав до Драгоманова аж у Швайцарію делегата, чоловіка особисто незвичайно симпатичного, а до того й мужа науки, запропонувати Драгоманову щось подібного до пізнішої «нової ери». Тоді грозила війна Росії з Австрією, і ту війну Поляки хотіли використати проти Росії тай без Австрії, що була згори махнула на Галичину рукою. Певна частина галицьких Поляків уконституовала ся була яко «zrad narodowy» [За се були навіть арешти й процес, який однак спинено, бо справа була дуже дразлива. За невдачу сего процесу, а може й ще за що, зірвано потім оскомину на нас, прихильників Драгоманова, але й то лише до половини. Процес Деґенів і тов. 1889. р. за відірване не то Галичини від Австрії, не то російської Русь-України від Росії. І сей процес мусіли спинити]. Тій частині галицько-польських демократів, що звернулись були до Драгоманова 1888. р., ходило про те, аби прихилити до Поляків російську Русь-Україну. Справа була очевидячки забезпечена й фінансово, як видно вже з підписів тих, що рекомандували Драгоманову делегата: межі ними були два визначні польські фінансісти, з котрих одного, неб. Фр. Зіму, пора вже назвати (можна собі тепер уявити, що було би стало ся з галицькою касою ошадности на случай війни з Росією!). Але Драгоманов таки порядно зчесав голову польському делегатови, заявляючи, що про російську Русь-Україну Полякам нема чого й думати хочби й на такі прояви як війна, а от коли они хочуть згоди з галицькими Русинами, то нехай заведуть справедливий для руського народу лад у Галичині, і нехай сим займуть ся львівські соймові послі.

Розуміє ся, що з сего нічогосінько не вишло, бо й польським не-демократам не ходило про Русинів, лише про їх підмогу історичної Польщі. Вишло ще більше вороговане польських панів до Русинів, а далі ще гірше.

Що не вдало ся польським демократам зробити з Драгомановом 1888. р., те вдало ся зробити деяким польським магнатам із деякими земляками Драгоманова в російській Україні. Отсе був початок пізнішої «нової ери» з 1890. р.

І власне через те, що Драгоманов дуже добре знав карти польських політичних грачів, власне через те він так рішучо й виступив проти політики «нової ери», вважаючи єї чистим нещастем не лише для українського народу взагалі, але й для дотичних українських політиків, з виїмкою Коляського, котрого він не жалував¹⁾.

Уже з сего можна міркувати, що невірні й дальші слова д. Барвінського про те, немов би то Драгоманов опирав ся в своїм осуді «нової ери» на «односторонних і тенденційних інформаціях», — очевидно, мабуть і своїх кореспондентів. Суть справа знав Драгоманов ліпше ніж усі его кореспонденти на купу, хоть треба сказати, що інформації кореспондентів Драгоманова були власне ріжносторонні тай нетенденційні. Але Драгоманов опирав ся, в своїй критиці «Нової ери», не так на приватних інформаціях, як на інтересах українського народу, з одного боку, та політичних плодах «нової ери», себ то на єї прилюдних виступах із другого боку, і то зовсім не на самій лише заяві д. Романчука в соймі 25. листопада 1890. р., як каже д. Барвінський

¹⁾ Див. про се місце з листу Драгоманова до д. Барвінського в моїй брошурі «Памяти М. Драгоманова».

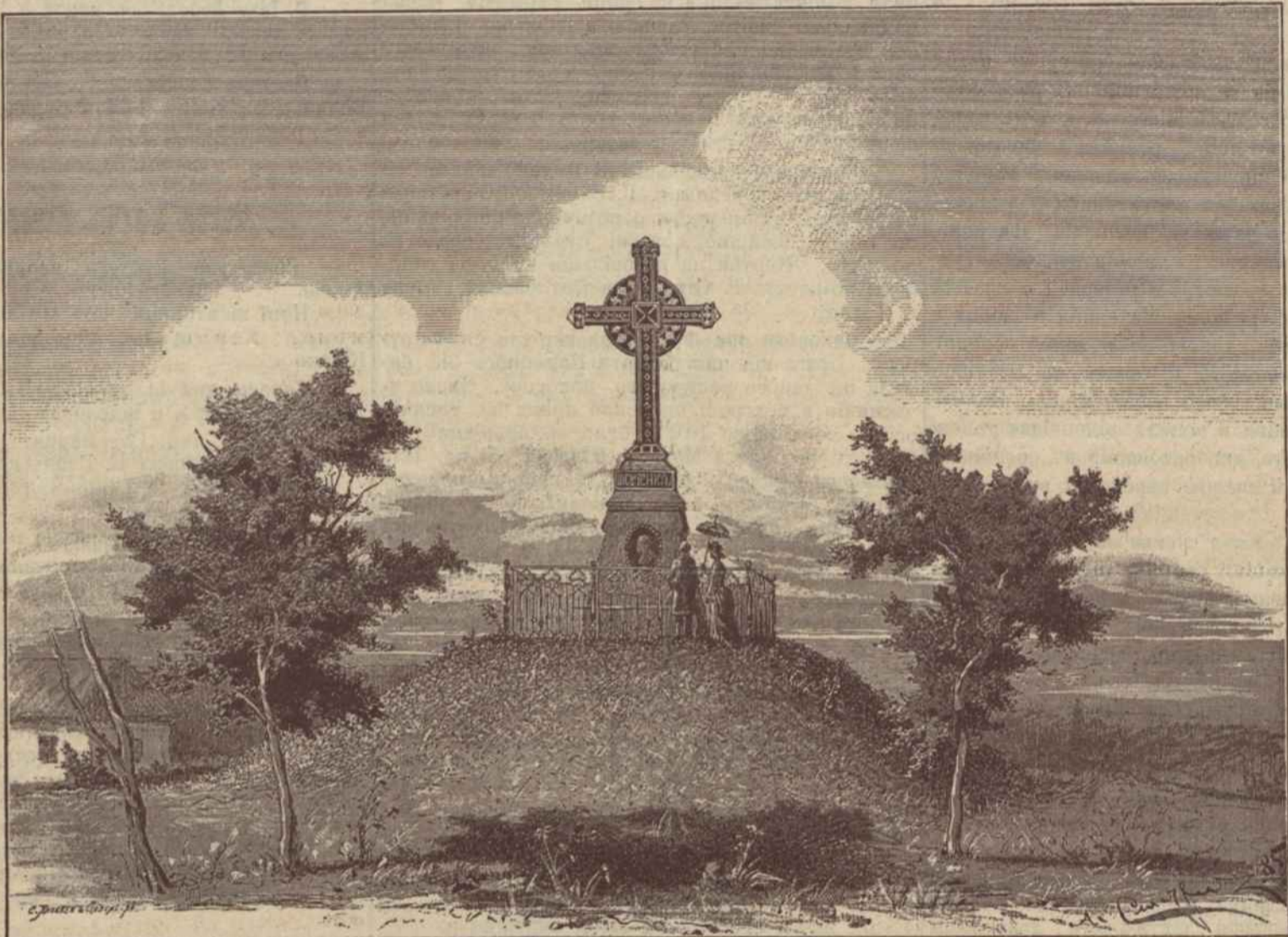
хоть звісно, критику «нової ери» почав Драгоманов з тої заяви, яко першої «ново-ерської» маніфестації.

Я, розуміє ся, не думаю тай не потребую повторяти тут навіть части всего того, що написав Драгоманов проти «нової ери», бо все те можна легко прочитати в «Народі» й де инде. Нагадаю лише, що заява д. Романчука, ставлючи між инчим такі «політичні» принципи, як вірність австрійській династії та гр.-кат. церкві, кидала, іменем їх, ападему не лише на москвофілів, але й на тих Українців, котрим тоті «принципи» не могли заїмпонувати. А тим часом як раз за ці «політичні» принципи вхопили ся були геть усі народовці, котрі не лише що самі покинули були, на якийсь час, усяку надію на наші народні маси, переносячи її виключно на верхи, на ц. к. правительсто — зовсім, як недавні рутенці! —

але й відмовляли навіть рації істнованя якої-небудь опозиції, не лише москвофілської, але й української — радикальної, — вважаючи заходи остатної коло політичного освідомленя народних мас через віча й т. и. — роботою «дуже шкідливою, деструктивною», проти котрої сміливіці «ново-еристи» не від того були, аби не покликати й державну силу.

Не знаю, як кому, а мені бачить ся, що хотьби на галицьку Русь-Україну зійшли були й не знати-які благодати за «нову еру», то вони не в стані були би переважити тої політичної деморалізації, яку викликала була «нова ера». Ся деморалізація могла спинити всяку дальшу політичну просвіту нашої народної маси, зробити її нездатною навіть до вживаня яких-небудь готових благодатей, а не то до дальшого культурного розвитку.

На щастє, «радикальна фракція» з Драгомановим на переді, показала себе на стілько сильною принципіально, а по части й практично, що встигла підтяти сей політичний корінь «нової ери» швидче, ніж він уріс трохи глибше в новіщу українську політику. Сим наша «фракція» спасла, думаю, честь українства, котре инакше було би скомпромітоване політично на всій лівій, тай переможене москвофільством. Отсе порозумів швидко сам д. Романчук і виринувши з під усіх призначень, якими були приписали его народовці за «нову еру», — скараскав ся єї, але, на жаль, повів він нарід ріжними пів-доріжками, звичайно дуже непевними для українства, що мусіли скінчити ся консолідацією народозців з москвофілами, — себ то капітуляцією народовства перед москвофілами. Д. Барвінський не каже нічого про перві-

ШЕВЧЕНКОВА МОГИЛА.

сний політично-сервілістичний «ново-ерський» охват, але з его доріканя д. Романчукови, що той сфушерував справу, налякавши ся «радикальних та москвофілських окликів», виходило би, що політично, в виконаню д. Романчука й товаришів, «нова ера» вийшла всеж таки ліпшою, ніж було замислено єї творцями, на котрих д. Барвінський покликає ся раз-у-раз, і котрих очевидячки відріжляє від д. Романчука й товаришів.

(Дальше буде.)

Болгарска армія.

Мимо успокоюючих звісток з Македонії, якими дипломатія хоче приборкати публичну опінію, відносини укладають ся там чимраз поважнійше. Між македонськими ватагами, за якими уганяєсь тепер турецьке військо, є багато болгарських офіцерів, а навіть і простих рядових, а не тяжко може стати ся, що турецькі башабожуки стринуть ся з цілими відділами болгарськими.

Сю тісну звязь між македонськими повстанцями а болгарським війском зрозуміємо,

коли приглянемо ся історії розвою болгарської армії.

В часі сербско-турецької війни в р. 1876. відзначив ся болгарський легіон, який боров ся по стороні Сербів, зложений з гамарських емігрантів, які мусіли покинути турецьку ще тоді Болгарію. Некорисний вислід сеї війни вчинив, що російські словянофіли заопікували ся сим легіоном і візвали его прибути до Росії. Коли воєнні алярми на Балкані ставали чимраз голоснійшими, з тих легіоністів та ще инших охотників утворила ся дня 13. цвітня 1877. р. «піхотничя ескорта великого князя Миколая Николаевича», яка складала ся з двох баталіонових кадрів, по дві компанії. Ся ескорта утворена поза границями Болгарії була угольним каменем нийішньої болгарської армії. Вже дня 29. цвітня 1877. р. переіменовано «ескорта» на «болгарське ополчення», кравву оборону в силі 6 баталіонів по 5 компаній, а дня 7. мая вислано сю армію на місце війни до Плевні в Румунії. В дни переправи через Дунай під Систовою одержали болгарські баталіони бовві крестини, а дня 3. червня 1877. р. як авангарда ген. Гурка помаперували здобувати столицю староболгарських господарів Трнову. Під командою Гурка болгарські охотники передерли ся відтак через Балкани і здесякто-

вані в убійчій битві під Старою Загорою, добули собі славу хоробрих боввників в геройській боротьбі з війсками Сулеймана-баші в провалі Шишки. Рівночасно творено в Систові 6 нових баталіонів охотників, так що при кінци російско-турецької війни складала ся болгарска кравва оборона з 12 баталіонів.

Після заключеня мира в Сан Стефано, де прийшло до заснованя болгарского князівства, провізоричне російське правительство почало організувати поетійну болгарську армію. В цвітні і серпні 1878. р. побраних в краю новобранців влучено до охотничих баталіонів, а охотників полищено почасти як підофіцерів, почасти увільнено з війська. Уформовано дальше знов нові баталіони і створено болгарське сухопутне військо, зложено з 30 баталіонів піхоти 6 швадронів кавалерії, 8 батерій полевой артилерії і двох компаній піонерів. В Софії основано кадетську школу для виобразованя молодих офіцерів.

Берлінський конгрес розділив Болгарію, а разом з нею і нову армію на дві нерівні части. Аж до дня 18. вересня 1885. р., дня нової злуки обох Болгарій, розвивали ся скоро обі частини болгарської армії під управою російських інструкторів. Донерва день 18. вересня 1885 створив

одноцілну, болгарську, народну армію. Однак коли Болгарія попала у конфлікт з Сербією, цар Александер III відкликав всіх російських офіцерів і тим відняв немов провід болгарській армії. Тоді офіцерський корпус Болгарії складався з підполковника Николаєва, майорів Муткурова і Никифорова, з кільканадцяти капітанів, кількадесять поручників і кількатор підпоручників. Однак мимо сего ся молода армія віднесла світлу перемогу над Сербією під Сливницею, Царибродом, Пиротом та в семи днях покінчила війну зі Сербією.

В слідуєчій році 1886. настали внутрішні заколоти в Болгарії, які довели до замаху стану з дня 21. серпня і дестронізації князя-побідника Александра Батенберга. Аж до вступлення на болгарський престол князя Фердинанда Кобурга дня 14. серпня 1887. нормальний розвиток болгарської армії здержався тими внутрішніми заколотами, але від тепер поступає постійно і енергично. Вправді милітаризм тяжить сильним ігом на карках болгарських податників, бо пожерає четвертину всего бюджету, але народ ще завсідги живе немов у виїмкових відносинах, які наказують кожній хвилі бути готовим до борби.

За правління Стамбулова болгарська армія одержала регуляції та інструкції на російський взір, видані в болгарській мові. В р. 1891. заведено замість дотеперішньої російської, болгарську команду і в ході кількох літ заведено народну мову у всіх галузях та інституціях болгарської армії. Піхотинець служить несповна два роки, кавалерист, артилерист і піонер несповна три; відтак жовіяри остають в резерві і в краввій обороні аж до 45. р. життя. Матеріал в людях впрямо знаменитий: здорові, рослі, жваві молодці, привиклі від маленького до оружя та виховані на традиціях воєн і борб з бісурменом. Знаменитому матеріялові в воєнках відповідає також офіцерський корпус, виобразований на російських взорах та осіяний славою перебутих виправ та побід.

Така армія лише чекає на хвилю, щоби зірвати ся до нової борби з невірними задля висвободження решти братів зпід їх ненависної кормиги.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В середу: руско-кат. Порфірія, Севастіяна; рим-кат. Константина. В четвер: руско-кат. Прокопія; рим-кат. Григорія Вел.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорі відновленні передплати, зглядно о вирівнанні залеглостей, бо будемо приневолені застановити довжникам дальшу висилку часописи.

— **Тарасеве свято в Кракові.** Заходом товариств: Читальня «Просвіта» і «Українська Громада» в Кракові відбуде ся дня 17. марця святочний вечір в честь Тараса Шевченка в сали Ресурсу Урядничої. В склад багаті програми входять між иншим: Мішані та мужескі хори, сольо басове та скрипкове як і військова оркестра. Розпочнець вечір виставленем звісного прольогу Б. Лепкого: «На Тарасовій могилі». В сольових продукціях заговіли вже свою ласкаву співучасть: П. Перфецький, студент віденської консерваторії (сольо скрипкове) і о. З. Лехицький (сольо басове). Замісцеву П. Т. Публіку упрашавсь в її власній інтересі, щоби зволила ласкаво вже задалегідь замовляти білети, які вже тепер набувати можна в комнатах читальні «Просвіти» (Миколаївська 14.). *Комітет.*

— **З Старого Самбора.** Загальні збори політ. тов-а «Народна Рада» в Старім Самборі відбудуть ся ві вторник дня 17. с. м. в домі магистратским о 1/2. години з полудня. Порядок денний: I. Відкрите зборів і короткий звіт за мин. рік II. Реферати: 1) обовязки і права горожанина в громадї, повіті, краю і державі. 2) Економічне положенє Русинів і 3) ради повітової. III. Внески членів. IV. Вибір нового виділу.

— **Іспити зрілости в середних школах.** Письменні іспити зрілости пічнуть ся у всіх середних школах Галичини дня 11. мая с. р. Устні іспити зрілости пічнуть ся:

В гімназіях: в Бохні 22. мая; в Бродях 2. червня; в Бережанах 2. липня; в Бучачі 9. липня; в Бонковицях під Хировом 18. мая; в Дрогобичі 9. червня; в Ярославі 22. мая; в Яслі 2. червня; в І. гімні. в Коломиї 9. червня; в II. гімні. в Коломиї 4. червня; в Кракові: в гімні св. Анни для мушци 2. червня, для женци 12. червня,

в гімні св. Яцка 15. червня, в гімні III. 2. червня; у Львові: в рускій гімназії 16. червня; в II. гімні. для мушци 24. червня, для женци 30. червня, в гімні. Франц Йосифа для мушци 25. мая, для женци 5. червня, в IV. гімні. в головнім заведеню 15. червня, в відділі рівнорядім 22. червня, в V. гімні. 18. червня, в VI. гімні. 23. червня; в Новім Санчі 25. мая; в Подгужу 2. червня; в I. гімні. в Перемишлі 25. мая; в II. гімні. в Перемишлі 5. липня; в Ряшеві 2. червня; в Самборі 2. липня; в Сяноку 22. червня; в Станиславові 15. червня; в Стрию 15. червня; в I. гімні. в Тернополі 12. червня; в Тарнові 18. червня; в Вадовичах 27. мая; в Золочеві 25. червня.

В реальних школах: в Кракові 4. червня; у Львові 4. червня; в Станиславові 3. липня; в Тернополі 25. мая.

— **З учит. семинарії в Самборі.** Подавати ся о допущенє до іспиту зрілости в учительській семинарії в Самборі можна до дня 30. с. м. Поданя треба вносити до дирекції сего заведеня.

— **Зміна назвища.** Намісництво дозволило нотареві в Монастирських змінити родове назвище Йосиф Горжица на Горчевский.

— **Ревізії у Русинів.** Вчєра в полудне перевів комісар поліції др. Райнльндєр ревизию в мешканях п. Миколи Ганкевича, члена партії соціал демократичної і н. Гриця Гарматія, члена радикальної партії. Ревизию заряджено в наслідок чутки, що у Львові є осередок української партії революційної в Росії, а метою ревізії було, найти дотичну переписку. Однак не вайдено нічого такого, а лише трохи старих чисел соціалістичної «Волі» видаваної п. Ганкевичом.

— **Поміч для погорільців.** В Долині завязав ся комітет під проводом п. Г. Заремби і відкликає ся до всеї єусильности о поміч для погорільців, що підчас послідної пожежі стратили средства до життя. Жертви на погорільців приймає скарбник комітету, п. Станислав Котловский, лікар в Долині.

— **Похорони пок. Фр. Рігєра** відбули ся в суботу. Прага від часу смерті Палацкогє не бачила ще такого величавого похорону. Число учасників в похороні виносило понад 50 тисяч осіб, з чого около 10.000 було з провінції, не лише з Чєх, але з Моравії, Шлезка, Відня. Тіло покійного лежало в пантеоні, а при нїм почетну сторожу сповняли чєські «Соколи». О 3. годині пополудни кардинал кс. Скрбенський, окружений численним духовенством, покромив моші і відправив похоронний молебєнь, почім співав хор і промовляв три бесїдники. Перший заняв слово посадник міста Праги др. Срб; по нїм член палати вельмож, др. Матеуш, а вкінци пос. др. Герольд, кінчаючи свою промову отсими словами: «Нині політичні суперечности виривані, чєський народ глядять на Рігєра як на свого патриарха, який безвинно трудив ся над вишуканєм нових доріг, з хісною для народу. Єго політична діяльність, єго меморіяли, єго статї, єго заяви, остануть на все історичними ділами. Хоч політична діяльність не все осягнула намірену ним ціль, то таки він міг з гордостію глянути на успіхи своєї праці і мали повну свідомість, що не жив надармо». Промови скінчили ся по 4 год., почім похоронний похід вирушив на Вишеградський цвинтар. Цілу дорогу грали три чєські оркестри і співали хори. Депутації ріжних міст несли вінці, з яких деякі були такі тяжкі, що кілька людей муєло їх двигати. Найвеличавійший був вінець від міста Парижа. Коли похід станув на цвинтарі, промовив над домовиною пос. др. Зачек, ставляючи жите покійного за взір до наслідуваня. Вкінци заспівали хори і домовину спущено до гробу.

В похоронах взяли участь: міністер Резек, намісник Кудєнгове, кр. маршалок кн. Льобковіч, командант корпусу ген. Фібінї, президент палати вельмож, члєни кравского виділу, сенати чєского університету і політехніки, рада міста Праги, всі чєські послї і делегати парламентарних клубів. По похороні мін. Резек запросив визначні личности і делегатів на обід до Саского готєло. З Русинів були послї др. Довжанський, Пігуляк і М. Василько.

— **Іменованя і перенєсеня.** Міністерство торговлі іменовало укінченого слухача прав, Ярослава Романа Алексєвича, концептовим практикантом дирекції почт і телеграфів у Львові. — Намісник переніс повітових комісарів: Бол. Кудєльського в Цішанова до Бжєска, Андр. Гофмана в Підгаєць до Борцєва; концептєта намісництва Вол. Менсєвича з Мислинич до Кракова; концептових практикантів: Ігнатія Білинського з Коломиї до Жидачєва, Жигм. Янчєра з Ропчиць до Дрогобича, Алекс. Падлєвського зі Львова до Коломиї, Юрія Мушинського в Дрогобича до Ропчиць, Мар. Міцкєвича зі Львова до Лієка і Кав. Відавского зі Львова до Підгаєць. — Цусар надав титул старішого інспектора старшому геометрі євід. Ант. Шпанбаурєри в Самборі, з нагоди перенєсеня єго на власну просьбу в стан супочинку.

— **Бойкот пива в Чєхах.** В Празі, Пільнї і Ліу

берці бойкотовано реставрації, котрі підвишили ціну пива, наслідком чого шинкарї привєрнули давну ціну пива, аби охоронити ся перед банкрутством.

— **Кандидат на «безсмертного».** Межи кандидатами на члена парискої Академії в місцє Гастона Парі, наводять Вальдєка Руссє.

— **Везувій при роботі.** З Неаполя доносять, що Везувій знова пробудив ся і викидає попїл і лаву.

— **Гумористичний кутик з «Комаря».**

Між учениками. Що ви тепер берете з математики? — Двійки.

По вієс-у в Залїциках. А дзвіт по кумє, дзвіт! як ваш пяскарж (пяскарж—рибацький човник — Рєд.) вода несє; по вирне з под кренгі, то пурне под кренгі!

Надісланє. Маємо честь повідомити П. Т. Публіку, що в новостворєній «Публічній Гали Авкційній» у Львові між старими ґратами будє виставленя до огляду «Галицько-русская Матица» з усіми своїми «ізданіями, сборниками і сочинєніями». Сї «ветхости» будуть продані на «шмельцє». — Заряд

Посмертні оповістки.

— **О. Іван Лебєдович,** парох в Чєстинах, перєписанї єпархії, упокоїв ся дня 2. с. м. в 38. році життя, а в 12. р. святиєнства. В. є. п.!

— **Павлина Волянська,** вдова по о. Николаю Волянським, упокоїла ся в Будзанові дня 7. с. м. в 71. році життя. В. і. п.!

Наука, штука, література.

— **Репєртуар Руского народного театру у Львові.**

Нині ві вторник, дня 10. марця: «Шельменко дєньщик», комєдия в 5 діях ґр. Квітки.

Сєреда, дня 11. марця: «Власть тьми», драма в 5 діях а 6 відєлонах Л. ґр. Толстого.

Чєтвер, дня 12. марця: «Шалавило», шутка в 5 відєлонах К. Глинського.

Субота, дня 14. марця: «Дон Цєзар» опера в 3 діях Дєліґєра.

— **Важне для святиєників.** Редакція «Богословского Вєстника» видала знаменитий твір св. Йоана Золотоустого «О святиєнствє» разом з іконою і житєписию того святиєго (сторін XII+240). Для життя духового кожного а головво святиєника нєобходима лектура; виконана під зглядом тєхнічним артистично, може служити яко настільна книжка. Набути можна по ціні 3 кор. в редакції «Богосл. Вєстника» або в книгарни Ставропіґійській (для тих, що зложили передплату на «Бог. Вєстник» за р. 1903. ціна 2 кор.). З огляду, що нагляд виносить всего 600 примірників, протє належить поскорити з замовленями. Купуючі дістануть безплатно також виданє тойж редакції «Св. Письмо о святиєнику». (На почтову перєсилку треба залучити 20 сот.)

— **Репєртуар Львівської Фільгармонії.** Нині ві вторник, 10. с. м.: сінфонічний концерт при співучасті Северина Айзєнбергє, пїніста з Варшави. Ціни мієць популярні.

Телеграми.

Відєнь, 10. марця. На нинішнім засіданю палати послів, по відчитаню інтерпєляцій, приступлено з дєвнього порядку до першого читаня бюджету. Промовляв пос. Ферянич.

Відєнь, 10. марця. Міністер заґраничних справ ґр. А. Голуховский виїхав нині до Будапєшту, аби зложити цїсарєви звіт про ситуацію.

Відєнь, 10. марця. Politik доноєить, що з правитєльством ведуть ся перєговори в справі заснованя німєцкого і чєского університета в Берні.

Будапєшт, 10. марця. На вчєрашнім засіданю угорского сойму ґр. Зіхи, член опозиції виставив проти президента кабінєту Сєля і домаґав ся розвязаня сойму. П. Сєль у відповіди зазначив, що остане вірний своїй програмі, а в справі розвязаня парламенту поступить після власного погляду. — Президентєви сойму ґр. Апонієму вручила вчєра громадна депутация протєст проти війскових предлог.